

لطیفه ماندگار

پژوهشی در سروده‌های امام خمینی (س)

مجید رستنده

سرشناسه: رستنده، مجید، شارح

عنوان و نام پدیدآور: لطیفه ماندگار: پژوهشی در سروده‌های امام‌خميني(س) / مجید رستنده.

مشخصات نشر: تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام‌خميني(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهري: ۱۵۲ ص.

شابک: 978-964-212-085-7

وضعيت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه به صورت زیرنویس.

عنوان دیگر: پژوهشی در سروده‌های امام‌خميني(س)

موضوع: ۱. خميني، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنيانگذار جمهوري اسلامي ايران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸. ديوان -- نقد و تفسير.

۲. شعر فارسي -- قرن ۱۴ -- تاريخ و نقد.

شناسه افزوده: الف. خميني، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنيانگذار جمهوري اسلامي ايران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸. ديوان. شرح.

ب. مؤسسه تنظيم و نشر آثار امام‌خميني(س) معاونت هنري. مؤسسه چاپ و نشر عروج.

رده‌بندی کنگره: ۹۰۸۳۷ د ۹۹ م / PIR ۸۰۲۰

رده‌بندی دیویی: ۸۹۱ / ۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۱۹۷۸۶۶۱

کد / م ۲۵۳۵

مؤسسه چاپ و نشر عروج

□ لطیفه ماندگار

◆ نویسنده: مجید رستنده

◆ ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام‌خميني(س))

◆ چاپ اول: ۱۳۸۹

◆ شمارگان: ۹۰۰۰ نسخه

◆ قیمت: ۲۵۰۰ تومان

• خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فروردی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۴۰۴۸۷۳ - دورنگار: ۹۱۵ - ۶۶۴۰۰۹۱۵

• خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۴۹۷

• خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهیدای زاندارسری، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

• حرم مطهر حضرت امام‌خميني(س) ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸۰۹

• کلیه نمایندگی‌های فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱
مقدمه.....	ج
فصل اول: هنر از دیدگاه امام.....	۱
لزوم آگاه کردن مستضعفان جهان از گرفتاری‌ها.....	۳
پیام امام به هنرمندان و خانواده گرانقدر شهدا.....	۸
نامه امام به خانم دکتر فاطمه طباطبایی.....	۹
فصل دوم: مختصات فنی و زیبایی اشعار امام.....	۱۷
تصویر (IMAGE).....	۲۰
تشبیه.....	۲۴
تشبیه مضمّر.....	۲۴
استعاره.....	۲۵
تشخیص.....	۲۶
اسلوب معادله.....	۲۶

۲۶	افراق
۲۷	حسن تعلیل
۲۷	ایهام
۲۷	ایهام تناسب
۲۸	ایهام تضاد
۲۸	کنایه
۳۰	مجاز
۳۰	موسیقی شعر
۳۱	موسیقی بیرونی (وزن)
۳۱	بحر رمل
۳۱	بحر مضارع
۳۲	بحر هزج
۳۲	بحر مجتث
۳۳	بحر رجز
۳۳	بحر خفیف
۳۴	وزن دوری
۳۵	موسیقی کناری
۳۵	ردیف
۳۶	حاجب
۳۷	حاجب و ردیف
۳۸	قافیه
۳۸	ذوقالیتین
۳۹	نکته
۴۰	قافیه میانی

- ۴۱ قافیه درونی
- ۴۱ رد القافیه
- ۴۳ دیگر آراینده ها
- ۴۳ نغمه حروف (Alliteration)
- ۴۴ حسّامیزی
- ۴۴ ترصیع و موازنه
- ۴۵ تکرار
- ۴۶ جناس تامّ
- ۴۶ جناس خطّ
- ۴۶ جناس زائد
- ۴۷ جناس اشتقاق
- ۴۷ جناس شبه اشتقاق
- ۴۷ جناس ناقص
- ۴۷ تصدیر
- ۴۸ ردالمطلع
- ۴۹ دیگر عنصرهای موسیقی ساز
- ۵۰ زبان
- ۵۰ دستگاه وازگان
- ۵۱ واژه های محاوره ای
- ۵۲ تخفیف واژه
- ۵۳ تنابع اضافات
- ۵۴ عطف
- ۵۵ درآه معیت
- ۵۶ ترکیبات

۵۷	ترکیب‌های اضافی و وصفی
۶۰	کلمات مرکب و مشتق
۶۱	موسیقی معنوی
۶۲	تناسب (مراعات نظیر)
۶۲	تضاد
۶۳	مقابله
۶۳	بیان نقیضی (paradox)
۶۵	لفظ و نشر
۶۵	ارسال المثل
۶۵	تلمیح
۷۰	نماد (symbol)

۷۵	فصل سوم: جلوه‌های قرآن و حدیث
۷۸	جلوه‌های قرآن کریم
۸۹	جلوه‌های حدیث

۹۵	فصل چهارم: برونمایه
۹۸	ناتوانی از معرفت کامل حق
۹۸	وحدت وجود
۱۰۱	عشق
۱۰۵	تقابل عقل و عشق
۱۰۸	تقابل «رند» و «صوفی»
۱۱۶	دلبستگی

۱۱۷	حجاب علم
۱۱۸	حجاب عرفان
۱۲۰	حجاب عمل
۱۲۱	حجاب عبادت
۱۲۳	حجاب خوشنامی
۱۲۴	ریا
۱۲۶	آموزه‌های اخلاقی
۱۲۸	مضامین سیاسی
۱۲۹	کعبه در زنجیر

فصل پنجم: امام و شاعران پیشین ۱۳۳

۱۴۹	واژه نامه
-----	-----------

پیشگفتار

در میان شخصیت‌های معاصر که در جهت تحوّل تکاملی انسان و جامعه گام برداشته و نتایجی ماندگار پدید آورده‌اند، نام عده‌ای بسیار روشن و تابناک می‌درخشد و چونان سراج منیر جوامع را از خویش متأثر و بهره‌مند می‌سازد. سید جمال الدّین اسدآبادی، محمّد عبده، اقبال لاهوری، گاندی، جواهر لعل نهرو، سالوادر آلنده، مالکوم ایکس از جمله کسانی هستند که نامشان در دوره معاصر همواره مطرح بوده و ملل مختلف جهان کمابیش با آنها آشنا هستند.

این شخصیت‌ها با همه اهمیت‌هایی که در تاریخ معاصر جهان دارند و برای همه مایه افتخار هستند، با توجه به نوع فعالیت و گستره عملکرد و میزان نفوذشان با یکدیگر تفاوت دارند. بی‌تردید برخی حوزه عملکردشان مرزهای زمانی و مکانی را درنوردیده و دامنه تأثیرشان بسیار وسیعتر و عمیقتر است.

از میان شخصیت‌های معاصر - به اعتراف صاحب‌نظران مسائل جهانی - کسی که بیش از دیگر مصلحان جهان تلاش کرده و دامنه نفوذ کلام و رفتارش فرامرزی بوده و بیش از دیگران، انسان و جوامع مختلف امروز را تحت تأثیر قرار داده و به نحوی چشمگیر متحول کرده است، رهبر فقید ایران، حضرت امام خمینی (س) است.

امام خمینی (س) پرچمدار بزرگ نهضتی شد که بسیاری از نهضت‌های آزادی بخش را در سرتاسر دنیا به تحرک بیشتر واداشت و امید آن‌ها را به پیروزی افزایش داد. شور و وجدی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در همه نهضت‌های مردمی جهان بویژه در میان مسلمانان مبارز پدید آمد از مصادیق روشن این موضوع است.

شناخت ابعاد گوناگون این شخصیت بی‌نظیر تاریخ معاصر جهان، برای زندگی بهتر و حرکت به سوی ذروه کمال ضروری است و بسیار بجاست که هر کسی فراخور حال و مقام خویش در این زمینه تلاش کند و نیاز نسل‌های حاضر و آینده را در خصوص الگوهای برجسته انسانی تأمین کند.

این نوشتار رویکردی است جدید برای آشنایی بیشتر با ذوق و هنر شاعری شخصیت امام خمینی (س) که - هر چند ناچیز و نارساست - به روح بلند آن حضرت تقدیم می‌شود.

و من الله التوفیق و علیه التکلان

مجید رستنده